

der til personer med særlig lav betalingsevne på færdselslovens område. Efter de nye retningslinier nedsættes bøder generelt til det halve for personer mellem 15 og 18 år uden en konkret vurdering af indtægtsforholdene. For personer over 18 år med særlig lav indtægt nedsættes bøden til det halve beløb, hvis indtægten udgør mindre end tre fjerdedel af dagpengebeløbet for en fuldtidsbeskæftiget.

Der henvises nærmere til betænkningens side 381-398.

3.9.2. *Straffelovrådets overvejelser*

Straffelovrådet har i betænkningens *kapitel 12* foretaget principielle overvejelser om bødernes minimum og maksimum samt om dag- og sunnbødesystemet.

Straffelovrådets drøftelser er bl.a. sket med udgangspunkt i en af Straffelovrådet særligt udarbejdet bødeundersøgelse, hvis hovedresultater er beskrevet i kapitel 12 og medtaget som bilag i bind III, side 477-86.

Straffelovrådet foreslår ingen ændringer af de gældende bestemmelser om dag- og sunnbøder mv.

Straffelovrådet finder det imidlertid principielt rigtigst, at der ikke gælder nogen lovbestemt beløbsgrænse for bødernes minimum og maksimum. Straffelovrådet finder i øvrigt, at det ved en revision af området burde klarlægges, om det skal være gerningstidens eller pådømmelsestidens forhold, der skal være afgørende ved bødefastsættelsen. Ved samme lejlighed kunne det overvejes at tydeliggøre terminologien f.eks. ved at indarbejde begrebet »sunnøbøde« i straffeloven.

Der kunne efter Straffelovrådets opfattelse rejses spørgsmål om, hvorvidt der er grundlag for at opretholde sondringen mellem straffelovsovertrædelser (som hovedregel dagbøde) og særlovsovertrædelser (som hovedregel sunnbøde). Nogle af rådets medlemmer (5 medlemmer) ville have sympati for, at dagbodssystemet afskaffedes. Andre medlemmer (3 medlemmer) ville kunne gå ind for at ændre det nuværende system, så sondringen mellem behandlingsmåde (indenretslig/udenretslig) og lovovertrædelse (straffelov/særlov) opgives, og bødefastsættelsen sker som dagbøder.

Der henvises nærmere til betænkningens side 417-421.

3.9.3. *Justitsministeriets overvejelser*

Justitsministeriet har noteret sig Straffelovrådets principielle overvejelser om en mulig revision af dag- og sunnbødesystemet.

Det er Justitsministeriets umiddelbare opfattelse, at det nuværende dag- og sunnbødesystem i det væsentlige fungerer tilfredsstillende, men er opmærksom på, at systemet ved en revision formentlig kunne forbedres og forenkles. Justitsministeriet finder dog ikke, at der på nuværende tidspunkt foreligger et akut behov for ændringer, og som påpeget af Straffelovrådet udstår i givet fald en række uafklarede spørgsmål i relation til fastsættelsen af bødernes størrelse. Under hensyntagen hertil finder Justitsministeriet, at mere omfattende ændringer af det gældende bødesystem, f.eks. afskaffelse af dagsbodssystemet, kun bør gennemføres på grundlag af en samlet gennemgang af området.

Justitsministeriet har derfor ikke medtaget forslag herom i dette lovforslag.

Justitsministeriet har overvejet spørgsmålet om udmåling af bøder til personer med særlig lav indtægt i lyset af den forenkling og ændring af bødepraksis efter færdselsloven, som er omtalt ovenfor under pkt. 3.9.1. Rigsadvokaten har oplyst, at han er ved at revidere det vejledende bødekatalog. Rigsadvokaten vil i den forbindelse foretage en tilsvarende forenkling mv. inden for hele det område, der er omfattet af det vejledende bødekatalog.

3.10. *Sammenstød*

3.10.1. *Gældende ret*

Straffelovens §§ 88 og 89 indeholder regler om straffastsættelse i tilfælde af sammenstød.

§ 88 indebærer, at der ved pådømmelsen af flere lovovertrædelser i almindelighed skal fastsættes en fælles straf inden for den strengeste af de strafferammer, som kommer i betragtning. Der sker i reglen ikke nogen selvstændig vurdering af den straf, der er pådraget ved den enkelte lovovertrædelse på den måde, at straffene lægges sammen (absolut kumulation). I retspraksis tager man sædvanligvis udgangspunkt i normalstraffen for den groveste forbrydelse og forøger den under hensyntagen til samtidig pådømte mindre forbrydelser. Fællesstraffen udmåles således efter omstændighederne på den måde, at strafbare forhold samlet fører til en skærpet straf for den groveste forbrydelse (modereret kumulation).

Afgørende for, om der foreligger sammenstød, er, om flere forbrydelser er begået uden mellemkommande dom. Er en forbrydelse begået efter dom for en anden forbrydelse, foreligger gentagelse. Har en person begået flere forbrydelser, men er kun den ene opdaget og pådømt, foreligger stadig sammenstød mellem forbrydelserne. Med hensyn til sådanne tilfælde fremgår det af straffelovens § 89, 1. pkt., at hvis nogen, som al-